

* سرمقاله *

حرفه کتابداری و اطلاع رسانی به اندازه حرفه های دیگر نظیر حرفه های پزشکی و آموزشی به امور پژوهشی نپرداخته است. اگر چه ممکن است تعداد زیادی از متخصصین این حرفه در برنامه های پژوهشی فعال باشند، ولی در اغلب موارد پژوهشها آنها دست کم گرفته می شود.

توانایی پژوهش برای بهبود خدمات، مساعدت در برنامه ریزی ها و کمک به توسعه حرفه کتابداری کاملا ناشناخته است. کتابخانه ها از پژوهش برای بهبود خدمات و کارکردها استفاده کافی نمی برند. بدون شک درگیری بیشتر کتابداران متخصص در پژوهشها هم به سود پژوهشگران دانشگاهی و هم به سود کتابداران متخصص است. این سودمندی شامل اعتبار بخشی بیشتر به پژوهش و تصمیمگیریهای مؤثرتر در جامعه کتابداران متخصص می باشد.

* زهره عباسی

(دانشجوی دکتری رشته کتابداری و کارشناس ارشد
کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد)

**نشریه دو ماهانه مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی
دانشگاه فردوسی**

مسؤول:

دکتر مهرداد مهری

سردبیر:

زهره عباسی

مدیر داخلی:

نصرور میرزایی

تایپ:

زهررا قدمگاهی

صفحه آرایی و طرح جلد:

جواد توکلی

پست الکترونیکی:

m-mirzaee@wali.um.ac.ir

متن الکترونیکی این نشریه

در سایت کتابخانه مرکزی قابل دسترس است:

<http://c-library.um.ac.ir>

تماس:

۸۷۹۶۷۹۸-۹ و ۸۷۸۹۲۶۳-۶

همکاران این شماره:

زهره عباسی - فرزانه فرجامی - محمود صدیقی

لادن قزلی - مریم مرادی خواه - معصومه صالحفر

زهررا قدمگاهی - فاطمه هراتیان - اکرم سلمانی

فریبا شگفتی - زهراء فاخر

مدیریت اطلاعات و استنادهای علمی با کمک نرم افزار*

EndNote

- انتقال و ذخیره اطلاعات کتابشناختی مقالات بازیابی شده از بانکها و پایگاههای اطلاعاتی در کتابخانه مجازی،
- تهیه فهرست منابع و مأخذ برای پایان نامه، مقاله و ... براساس ۲۳۰۰ سبک استاندارد کتابنامه نویسی،
- به روز رسانی کتابخانه دیجیتال از طریق ارتباط با بانکها و پایگاههای اطلاعاتی،
- امکان انتقال اطلاعات کتابشناختی منابع از طریق سیستم دستی (ورود اطلاعات)، ذخیره و سازماندهی جداول، تصاویر و نمودارها در کتابخانه مجازی.

گام اول: ایجاد کتابخانه مجازی

بعد از نصب برنامه نوار ابزار این نرم افزار به طور خودکار در نرم افزار Word ذخیره و قابل استفاده می باشد.

پس از نصب برنامه از منوی Start وارد برنامه Create a new endnote library شوید. برای شروع کار گزینه new endnote library را انتخاب کنید تا یک کتابخانه شخصی (فایل) جهت ذخیره منابع و مأخذ خود داشته باشید.

تهیه پروژه ها، تحقیقات، پژوهش‌های علمی، و مقالات جزء لاینک آموزش‌های دانشگاهی بوده و اعضاء هیئت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی با آن سروکار دارند. مدیریت این اطلاعات علمی کار پر دغدغه ای است که ذهن پژوهشگران را به خود معطوف کرده است. نرم افزار Endnote که توسط موسسه ISI تهیه و عرضه شده، ابزاری کارآمد جهت مدیریت اطلاعات کتابشناختی و سازماندهی منابع و مأخذ می باشد. از طریق این نرم افزار شما قادر به ذخیره و سازماندهی انواع منابع کتابشناختی با سبک های استنادی مختلف هستید. این اطلاعات می تواند مقاله مجله، مقاله کنفرانس، کتاب، پایان نامه، استاندارد، ثبت اختراع و ... باشد. از طریق این نرم افزار می توانید به راحتی مدارک خود را در واژه Word ذخیره نمایید. در این مقاله به برخی قابلیت های ویرایش این نرم افزار اشاره می شود.

قابلیت های نرم افزار EndNote

- ایجاد یک بانک اطلاعاتی به شکل کتابخانه مجازی،
- برقراری ارتباط با بانکها و پایگاههای اطلاعاتی و جستجوی اطلاعات در آنها،

* فرزانه فرجامی کارشناس ارشد و سرپرست کتابخانه دانشکده مهندسی

Hamilton, Peter William
Hamilton, P. W.

در صورت وجود چند نویسنده نام هر نویسنده را در یک خط وارد کنید.

۳-۲: عنوان را با حروف درشت وارد کنید بدون نقطه یا هر نوع علامتی در پایان آن.

۳-۳: شماره صفحه های Reference را به یکی از فرمتهای زیر وارد کنید:

۵۴۷-۹۲

۵۴۷-۰۹۲

۳-۴: تاریخ رفرنس را همانگونه که می خواهید بعداً در مقاله ظاهر شود وارد کنید. Endnote قادر به تغییر تاریخ نمی باشد.

مرحله ۴: زمانی که وارد نمودن مشخصات منابع و مأخذ شما پایان یافت با کلیک روی علامت $\times$ در گوشش سمت راست پنجره، منابع شما به طور خودکار ذخیره می گردد. منابع شما در کتابخانه تان ذخیره گردیده است. در پایین پنجره، Endnote به شما می گوید که چه تعداد منبع در حال حاضر در کتابخانه شما موجود می باشد.

مرحله ۵: جهت ویرایش یک منبع، آن را انتخاب نمایید با دوبار کلیک کردن روی آن رفرنس، جزئیات دیده می شود و شما می توانید تغییرات لازم را روی آن انجام دهید. با انتخاب علامت $\times$ در گوشش سمت راست پنجره بسته شده و رفرنس با تغییرات داده شده ذخیره می گردد. با کلیک روی آیکون New Reference type و انتخاب Reference type مورد نظر، شما می توانید رفرنس های بیشتری را با همان روش دستی گفته شده به کتابخانه خود، اضافه کنید.

۲- ورود منابع و مأخذ از طریق جستجو

در پایگاهها و بانکهای اطلاعاتی

برای ورود منابع و مأخذ می توانید در بانکها و پایگاههای اطلاعاتی جستجو نمایید سپس مقالات بازیابی شده را از طریق امکان Import وارد کتابخانه خود کنید.

گام دوم: ورود اطلاعات (منابع و مأخذ)

با انتخاب نام در قسمت Filename و انتخاب دکمه Save کتابخانه خود را ذخیره کنید.

جهت ورود اطلاعات می توانید به دو روش عمل کنید:

۱- ورود منابع و مأخذ به صورت دستی (تایپ اطلاعات)

۲- ورود منابع و اطلاعات از طریق پایگاهها و بانکهای اطلاعاتی

۱- ورود منابع و مأخذ به صورت دستی (تایپ اطلاعات)

کتابخانه یا فایل خود را که در ابتدا ایجاد کرده اید باز کنید تا بتوانید منابع و مأخذ مورد نظر را در آن ذخیره نمایید.

مرحله ۱:

از منوی Reference آیتم New reference را برای ورود منابع انتخاب کنید. پنجره New reference ظاهر می گردد قبل از ورود اطلاعات مطمئن شوید نوع منبع (Type reference) خود را صحیح انتخاب کرده اید. نوع منبع به طور پیش فرض در برنامه Journal Article می باشد.

مرحله ۲:

با باز نمودن کشوی قرار داده شده در روپرتوی Reference type و مشاهده لیست ظاهر شده میتوانید نوع منبع مورد نظر خود را انتخاب نمایید مثلًا مقاله مجله، کتاب، پایان نامه، و... بر اساس نوع منبع انتخاب شده فیلهای مختلفی برای ورود اطلاعات در اختیار خواهید داشت.

مرحله ۳:

با کلیک در جزء اول یک منبع ورود اطلاعات را به صورت دستی شروع نمایید.

۳-۱: هنگام ورود اطلاعات مربوط به نویسنده یکی از فرمتهای زیر را استفاده کنید:

Peter William Hamilton

به سبک استاندارد در خواهد آمد.
در صورتی که سبک استاندارد مورد نظر خود را مشاهده نمی کنید آیتم **Select Another Style** را انتخاب نمائید تا لیستی از سبک های قابل دسترسی را ببینید. در طول پنجره حرکت کنید و پس از مشاهده فرمت مورد نظر آن را انتخاب و دکمه **Choose** را انتخاب کنید.

با کلیک بر روی آیکون **W** به واژه پرداز **word** بازگردید.

ج : جهت آوردن منابع به **word** بر روی آیکون یافتن مدارک (**find citation**) کلیک کنید. نام نویسنده یا کلید واژه را در قسمت **find** تایپ کرده و بر روی دکمه **search** کلیک می کنید. رفرنس مورد **insert** نظر خود را انتخاب نموده و روی دکمه کلیک نمائید.

می بینید که ارجاع در متن با توجه به نوع استانداری که در نظر گرفته اید ظاهر شده است. همچنین **Endnote** بطور خودکار رفرنس را در فرمت انتخابی به انتهای مقاله شما نیز اضافه می کند. در رابطه با ذخیره مقاله در نرم افزار ورد نیز بهتر است آن را با قالب RTF ذخیره نمائید.

با توجه به اینکه جریان کار در اکثر پایگاهها مشابه می باشد نحوه ورود اطلاعات به طور مختصر ذکر می گرد. ابتدا می بایستی یک کتابخانه ایجاد نمایید تا بتوانید مأخذ مورد نظر را در آن ذخیره کنید (همانند گام اول).

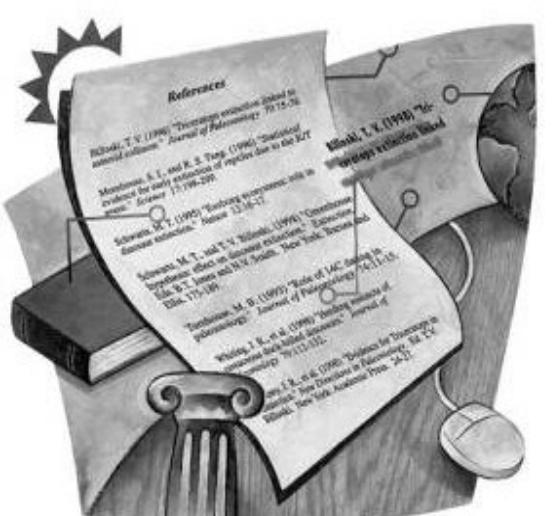
انتقال مأخذ از پایگاه های اطلاعاتی به نرم افزار (Endnote)

پس از انجام جستجو، مقالات مورد نیاز خود را انتخاب نمایید سپس گزینه Export citation را انتخاب نمایید. در صفحه بعدی تعداد منابع انتخاب شده جهت انتقال را بیان می کند، همچنین فرمت انتقال را باید مشخص کنید از گزینه های موجود در آن گزینه RIS Format for Export را انتخاب کنید سپس کلید Export را انتخاب نمایید. از شما نام فایل یا کتابخانه سوال خواهد شد که این مأخذ را در کدام فایل منتقل کن. پس از انتخاب نام فایل و انتخاب کلید Open عمل انتقال مأخذ به فایل انتخابی شما انجام می شود. مأخذ منتقل شده در فایل شما قرار می گیرد برای دیدن کل مأخذ این فایل از منوی گزینه Show all reference را انتخاب کنید.

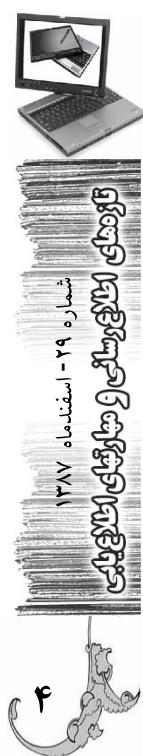
گام سوم : استفاده از منابع و مأخذ در نرم افزار word

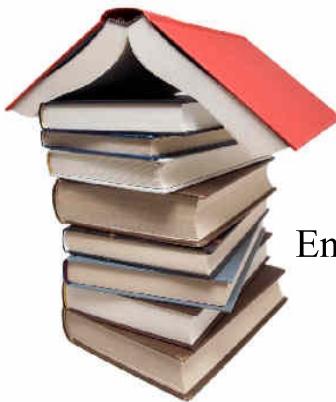
الف: متن مقاله خود را در واژه پرداز **word** تایپ نمائید. برای وارد کردن رفرنس در متن، ابتدا یک فاصله بین آخرین حرف از آخرین کلمه و نقطه قرار دهید. روی آیکون **go to Endnote** کلیک کرده و وارد محیط **Endnote** شوید.

ب : جهت ادامه کارمی بایست ابتدا فرمت منابع مقاله خود را تعیین نمایید. در انتهای نوار ابزار گزینه ای وجود دارد که میتوانید در آن نوع سبک خود را انتخاب کنید. برای مثال : IEEE, ASCE, APA, با انتخاب سبک استاندارد منابع در فایل شما فرمت و

EndNote
...Bibliographies Made Easy

دایرہ المعارف دانشمندان جهان*

Encyclopedia of the world scientists/Nagendra kr. Singh.
New Delhi: A.P.H. Pub., 2004. 10.V.

منطقه‌ای محلی)، زمانی (جاری، گذشته‌نگر) و همچنین از منظر محتوی به دو قسمت عمومی و حرفه‌ای یا موضوعی تقسیم می‌گردند. برخی از متخصصان معتقدند که باید میان سرگذشت نامه و زندگینامه تفاوت قائل شد. زندگینامه شامل شرح احوال و گاه آثار افراد در قید حیات (who is who) می‌شود و سرگذشت‌نامه شرح احوال و گاه آثار درگذشتگان (معادل who was who) را در بر می‌گیرد.

مجموعه‌ده جلدی دایرہ المعارف دانشمندان جهان با توجه به توضیح فوق و دسته‌بندی‌های مختلف از زندگینامه به مکان و زمان خاصی محدود نیست. چنانکه از نام کتاب پیداست و نیز بنا به ادعای مولف در مقدمه، اثر وی جهانی و از نظر زمانی سراسر اعصار و قرون بشر متضمن را پوشش می‌دهد. در این منبع حدود ۴ مدخل از منابع مختلف همانند سرگذشت‌نامه‌ها و مجلات گوناگون انتخاب و به گونه ساده و قابل فهم برای عموم، الفبایی و در دسترس قرار گرفته‌اند. نویسنده ضمن ارائه تاریخچه‌ای از سرگذشت‌نامه‌نویسی در جهان اعتقاد دارد که یک سرگذشت‌نامه نه تنها در حوزه ادب و هنر مطرح است بلکه علاوه بر آن بخشی از تاریخ نیز محسوب می‌شود. به عبارت دیگر یک اثر از این نوع چنانچه ویژگی‌های تاریخی آن برجسته و متمایز شوند صورتی از تاریخ پدیدار می‌گردد. می‌توان گفت اگر زندگی شخصی را بازآفرینی نماید، ادبیات و هنگامی

دکتر ناجندرَا سینگ مؤلف دائره المعارف دانشمندان جهان (Nagendra kr. Singh) – متولد ۱۹۶۳ م - متخصص شرق شناسی است. او در حوزه تخصصی خود مقالاتی را در سطح بین‌المللی و داخلی به چاپ رسانیده است علاوه بر آن دانشنامه قرآن مجید در پنج جلد، دایرہ المعارف مسلمانان (Encyclopaedia of the world muslims) جهان در چهار جلد و زندگینامه مسلمانان را در پنج مجلد ویراستاری نموده است. اثر دیگر این مولف دانشنامه‌ای است با نام علوم و دانشمندان اسلامی Ecyclopaedia of is Islamic science and (scientists) که به صورت مشترک ویراستاری آن را بر عهده داشته است در این مجموعه ۲۰۲ شخصیت اسلامی به طور مفصل معرفی شده‌اند. می‌توان گفت مدخل‌های آن کم‌ویش افراد و شخصیت‌هایی را تشکیل می‌دهد که زندگینامه آنها در اثر فوق بعنوان دانشمندان اسلامی و عربی به اختصار بیان شده است. همچنین وی سر ویراستار نشریه‌ای با نام بینش و بصیرت مذهبی در سطح جهان (Global Religious vision) نیز می‌باشد.

دکتر سینگ در حال حاضر بعنوان رئیس یک مرکز بین‌المللی پیرامون مطالعات مذهبی در دهلی نو مشغول به کار است.

مجموعه‌ده جلدی دایرہ المعارف دانشمندان زندگینامه‌ها به طور کلی به دسته‌بندی‌های مختلف به لحاظ تعداد (فردی، جمعی) مکانی (جهانی، ملی،

* محمود صدیقی کارشناس مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

منجم عرب» معرفی شده‌اند. در بررسی این مدخل‌ها و در متن هر چند از کشورهایی مانند سوری و افغانستان نام برده می‌شود اما باید دانست در روزگار پیشین همه این مناطق جزو خراسان بزرگ و ایران عهد اسلامی به شمار می‌آمده‌اند. نکته دیگر در خصوص دانشمندان اسلامی شیوه تنظیم و ترتیب الفبایی این مدخل‌ها بر پایه اسم شهر و آوردن «ال» یا «ابن» برسر آن است که بدون در نظر گرفتن این حروف در ردیف الفبایی خود ظاهر می‌شوند و البته مدخل ابن‌سینا (Avicenna) از این قاعده مستثنی است.

در ابتدای هر مجلد فهرستی از عنوانین همان جلد به چشم می‌خورد بطوریکه خواننده تنها ناگزیر به استفاده از همین فهرست برای بازیابی مدخل مورد نظر است. این مجموعه ده جلدی فاقد هر نوع نمایه (نمایه کلی، تفصیلی، اعلا و ...) چه در انتهای هر جلد یا به صورت جداگانه می‌باشد. افزون بر آن بر روی عطف جلد‌ها هم نشانه و حرفى که نمایانگر

مدخل‌های مندرج هر جلد باشد نیز وجود ندارد.

با وجود ادعای مولف مبني بر استفاده از سیستم ارجاع متقاطع (cross references) در سراسر کتاب این نظام به طور فراگیر و یکپارچه مورد استفاده قرار نگرفته است. وجود تصاویر در منابع زندگینامه‌ای می‌تواند بر جذابیت آن بیافزاید که این دایره المعارف عاری از تصویر می‌باشد. در پایان هر مطلب صورتی از کتابشناسی تنظیم گردیده که منابع مورد استفاده نویسنده را تشکیل می‌دهد این فهرست خواننده را به منابع بیشتر و مهم تری رهنمون می‌سازد. افزون بر کتابشناسی و فهرست منابع، فهرستی از آثار مهم هر شخصیت در آخر هر مقاله به ترتیب تاریخ چاپ آن مقاله یا کتاب قابل مشاهده است.

که جزئیاتی از زندگی را رقم زند، تاریخ تلقی می‌گردد.

به هر روی سرگذشت‌نامه و تاریخ رابطه تنگاتنگی با یکدیگر دارند. همچنین می‌آورد که تلاش‌های اولیه در زمینه سرگذشت‌نامه نویسی توسط افرادی مانند پریکلس (Sophocles) و سوفوکلس (pericles) از قرن پنجم قبل از میلاد آغاز شده است و سپس در قرن اول و دوم میلادی در یونان و روم تکامل یافته است اثر پلوتارک (۵۰-۱۲۵ م) با نام «حیات مردان نامی» بهترین نمونه سرگذشت‌نامه در قدیم شمرده شده است. در پایان دو نکته مورد تاکید قرار گرفته است: اول بازسازی زندگی شخصیت مورد نظر و دوم تاثیر آن فرد بر زمان خود و متقابلاً اثر زمان و جو حاکم بر شخصیت فرد که یک سرگذشت‌نامه باید این دو مطلب را فرا روی داشته باشد.

ساختار، شیوه تنظیم و نکاهی به برخی از

مدخل‌های اسلامی و ایرانی:

مدخل‌های دایره المعارف بر اساس نام خانوادگی و یا اسم شهر افراد و شخصیت‌ها، الفبایی و پس از ذکر تاریخ تولد و وقت‌هایی، ملیت آنان نیز قید می‌گردد در این مورد نکاتی چند پیرامون مدخل‌های اسلامی مورد توجه قرار گیرد، بعنوان مثال ابن‌سینا (Avicenna ۹۸۰-۱۰۳۷) «پیشک و فیلسوف عربی» معرفی شده است با وجودی که در متن به محل تولد وی در افشه (Afshina) نزدیک بخارا (Bukhara) و نیز محل درگذشت وی یعنی همدان اشاره رفته است، اما هیچ ذکری از موقعیت جغرافیایی این مناطق در گذشته و حال و اینکه همدان و اصفهان متعلق به کدام کشور می‌باشد در میان نیست (ج ۱) همین مدخل با «سرشناسه ابن‌سینا» (Ibn sina) در محل الفبایی خود تکرار بخارا و افشه جزوی از سرزمین ترکستان محسوب و ابن‌سینا ریاضی‌دان و منجم ترک قلمداد می‌شود (ج ۵) همچنین رازی (AL-Razi) «فیزیکدان و فیلسوف تهرانی» و ابوالیحان بیرونی «منجم و ریاضی‌دان اسلامی» و خوارزمی «ریاضی‌دان و

منابع اینترنتی در حوزه گیاه‌شناسی*

www.CaptainSite.Com/pages/internet/i-giahshenasi/htm

با وارد کردن این آدرس سایتها متنوعی در زمینه گیاه‌شناسی مانند باغ‌ها، معرفی گیاهان مناطق مختلف جهان و تصاویر آنها و ... در برابر شما ظاهر می‌شود.

جمله: معرفی تورهایی که برای بازدید از باغ در نظر گرفته شده‌اند، تصاویر زیبایی از گیاهانی که در چهار فصل سال در این باغ موجود می‌باشند، تورهای گردش مجازی، کلاس‌های آموزشی خانوادگی مخصوص کودکان و والدینشان و تورهای خاص مدارس که برای دانش آموزان و معلم‌انشان در نظر گرفته شده است.

در قسمت تحقیقات با پیوندها و سایتها فراوان تحقیقاتی در زمینه گیاه‌شناسی بر می‌خوریم.

این سایت همچنین در بر گیرنده سایتها علمی، دانشگاهی در زمینه‌های زیست‌شناسی، گیاه‌شناسی، طبقه‌بندی گیاهان، تنوع زیستی گیاهان، و مجلات الکترونیکی می‌باشد.

به عنوان مثال از طریق:

www.csdl.tamu.Edu / FLORA / gallery.

به مجموعه گسترده‌ای از عکسهای گیاهان مختلف به همراه نام علمی آنها بر می‌خورید.

* لادن قزلی کارشناس ارشد مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی

توفیق‌هایی برای افزایش ترافیک صفحات وب

صفحه را چک کنید، به جای عبارتهای مبهم، جملات واضح و روشن قرار دهید.

ثبت نام در موتورهای جستجوی درجه یک:
روزانه میلیونها نفر از موتورهای جستجو برای یافتن اطلاعات استفاده می‌کنند و یکی از مهمترین راهها برای افزایش ترافیک سایت، ثبت آن در موتورهای جستجو است. راهنمای، لیستها و فهرستهای راهنمای نیز می‌توانند به جلب توجه کمک کنند. به خاطر داشته باشید که با لیست شدن در یک راهنمای تضمینی وجود ندارد که جزء بهترین‌های وب معرفی شوید برای سهولت بخشیدن به امر ثبت سایت خود، می‌توانید راهنمای و فهرستهای راهنمایی عمومی را در www.tvpress.com/ / promote.yahoo.com/ بپنید بطور مثال guide.htm پرطرفدارترین فهرست راهنمای وب است، با قرار گرفتن در لیست حتماً بازدیدکنندگان به سایت شما خواهد آمد.

اگر شما محصولات، خدمات یا اطلاعات تجاری را در سایت خود ارائه می‌دهید، باید مشخصاً سایت خود را در موتورهای جستجو برای سایتهاي تجاری، صنعتی و فهرستهای راهنمایی مختص گروههای اختصاصی لیست کنید.

به نظر می‌رسد این روزها داشتن وب سایت شخصی امری رایج است. کسانیکه از بازدید سایت خود توسط دیگران نالمید هستند. افرادی که می‌خواهند مخاطبان بیشتری داشته باشند، افرادی که می‌خواهند توجه مقاضیان تبلیغات را به سایت خود جلب کنند، آنها که تصور می‌کنند نبود بازدیدکنندگان به معنای ضعیف بودن محتویات سایت آنهاست و می‌خواهند حداکثر بهره را از ظرفیتهای بالقوه وب ببرند، نگران نباشند خوشبختانه راههایی کم هزینه برای جذب مخاطب وجود دارد و مقاله حاضر، راههای مذکور را به شما نشان خواهد داد:

بھینه‌سازی مرحله به مرحله صفحه وب برای موتورهای جستجو به شرح زیر می‌باشد:
از عنوان صفحه شروع کنید، از عنوانی استقاده کنید که صفحه را در کمتر از ۵۰ کاراکتر و به وضوح توصیف کند.

شبکه اطلاعات را اضافه کنید (لیستی از واژه‌های کلیدی تهیه کنید، هیچ واژه کلیدی را بیش از ۷ بار تکرار نکنید)

یک خلاصه صفحه ایجاد کنید، این خلاصه باید اولین عنصر متنی صفحه باشد.

عرضه وب سایت از طریق پست الکترونیکی
مستقیم، گروههای خبری و لیستهای پستی:
طی فعالیتهایی که برای بالابردن ترافیک سایت خود انجام می‌دهید، می‌توانید از سه راه توزیع نامه‌های الکترونیکی استفاده کنید که عبارتند از: نامه‌هایی که از شخص به شخص ارسال می‌شوند، نامه‌هایی که در یک گروه خبری اعلان می‌شوند و نامه‌هایی که به یک گروه بحث الکترونیکی ارسال می‌شوند.

استفاده از اطلاعات آماری وب برای شناخت

بازدید کنندگان سایت :

بعد از این که از جذب سایت خود توسط کاربران اطمینان حاصل کردید، زمان آن فرا رسیده است که ببینید چه کسی از سایت شما دیدن می‌کند و چگونه می‌توانید آن را بهبود بخشد. نخستین گام برای آنکه بازدیدکنندگان سایت خود را بشناسیم، بررسی ثبت وقایع است. مدخلهای موجود در ثبت وقایع تقریباً هر آنچه را که برای تعیین هویت بازدیدکنندگان خود لازم دارد، در اختیارتان قرار می‌دهد. هنگامیکه بدانید چه کسانی و به چه علت از سایت شما دیدن می‌کنند، فراموش نمی‌کنید که صفحات و پیوندهای موجود در سایت خود را روزآمد کنید.

معرفی برخی فهرستهای راهنمای What , New ,
سایتهاي اعلان موجوديت، كوششی در جهت تسخیر فرصتهای طلایی حاصل از رشد وب است و همزمان موارد جالب را از میان چیزهای جدید و تازه بر می گزیند. لیستی از فهرستهای what's New را در صفحه www.tvpress.com/promote/new.htm می‌یابند.

ثبت نام در چندین موتور جستجو و فهرست

راهنمای بطور همزمان:

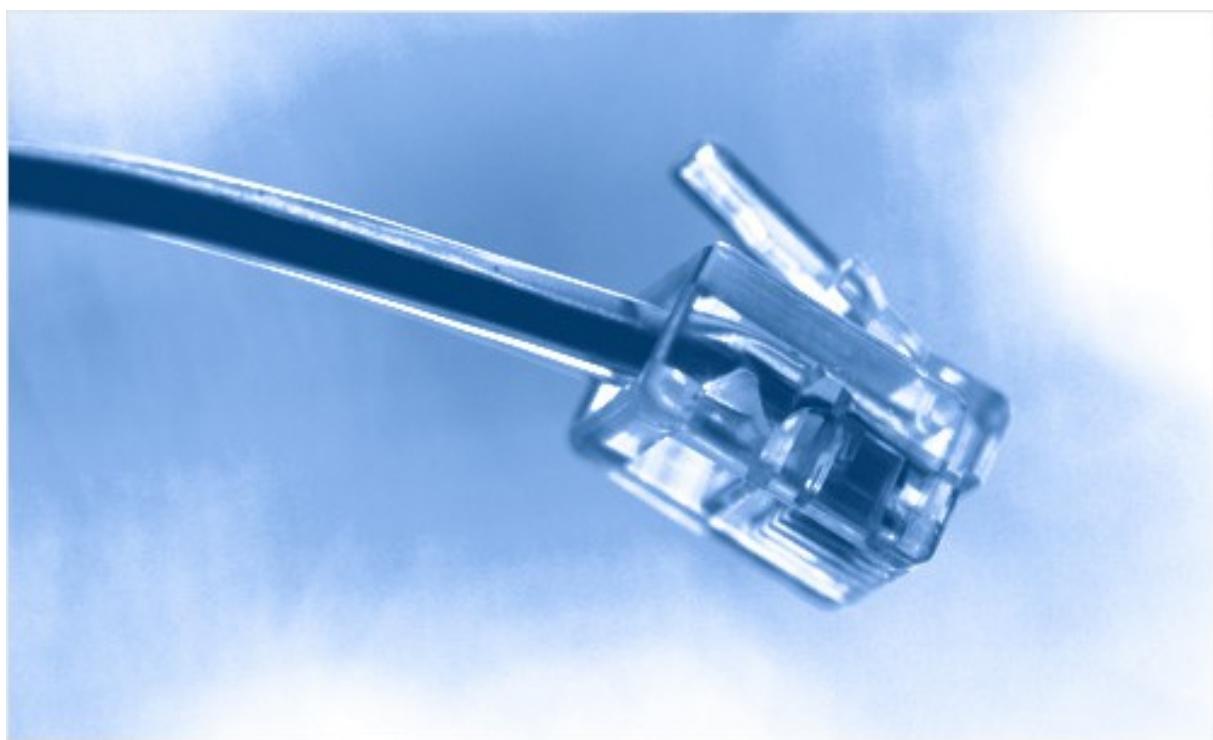
اگر می‌خواهید به سرعت سایت خود را در سرتاسر جهان پخش کنید در سرویسهای ثبت نام ذیل ثبت نام فرمایید.

- سایت شما را به طور رایگان به ۳۰ موتور جستجوی ممتاز تسلیم می‌کند.

<http://www.addme.com>

سایت شما را در ۴۰ موتور جستجو به ثبت می‌رساند

<http://www.Submitexpress.com/>

خدمات کتابخانه برای کودکان *

تازه ها است که مطالب جدید در آن آورده شده است عناوین این سایت شامل: کارتون، بازی و سرگرمی کارت پستال، دانستنیها، مجله خوانی، شعر، سخنی با خدای خوبیم، از ما بپرسید، داستان کودکان و ... که هر کدام از این بخش ها دارای قسمت های مختلف هستند و با کلیک روی آنها در صورت ثبت نام در سایت می توان از اطلاعات آن استفاده نمود.

www.ibby.org

دفتر بین المللی کتاب برای نسل جوان، سازمانی غیر انتفاعی است و نماینده مردمی است که متعهد نزدیک ساختن کتابها و کودکان به یکدیگرند. این دفتر با هدف دستیابی کودکان به کتابهای مناسب پخش کتابهای مناسب کودکان به خصوص در کشورهای در حال توسعه، آغاز به کار نمود. سایت این دفتر بیشتر برای استفاده مولفان، ناشران، معلمان، دانشجویان و کتابداران می باشد.

www.kids.org

این سایت بیشتر جهت استفاده والدین در مورد چگونگی مراقبت از کودک، وسایل آموزشی، کنترل کودکان توسط والدین، معلومات مدرسه و ... صحبت می کند.

بسیاری از دانشمندان و روانشناسان معتقدند که اساس و زیربنای شخصیت انسان در سالهای اول زندگی پایه گذاری می شود و آموخته های این دوران تاثیر عمیقی بر آینده زندگی فرد دارد. بنابر این اگر مطالب مفید و خواندنی در اختیار کودکان و نوجوانان قرار گیرد، آنها از همان سنین کودکی به مطالعه عادت خواهند کرد و تحت تاثیر داستان و کتابهای آموزنده به تعالی خواهند رسید.

در ذیل به معرفی چند سایت درین زمینه می پردازیم:

www.hlpr.ir

این سایت وابسته به شورای کتاب کودک است و در اصل راهنمایی است برای کتابداران و مردمیان کودک برای دسترسی به مواد اطلاعاتی تا بتوانند به ترویج کتاب خوانی و ادبیات کودک بپردازند.

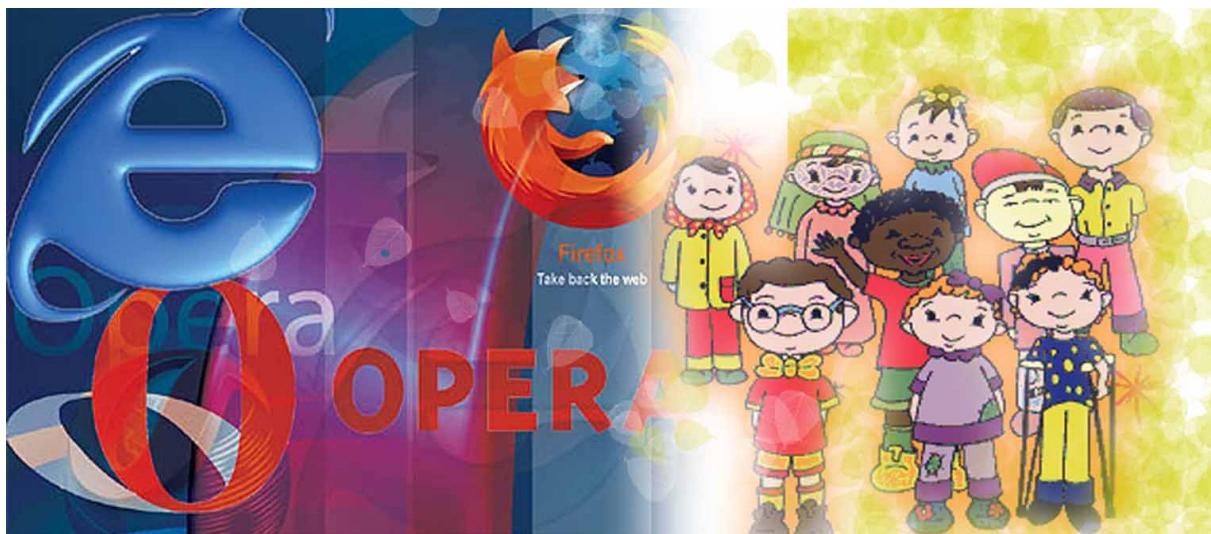
سایت شامل بخش هایی مثل کتابخانه، خبرها، گالری عکس، کمیته ها و ... می باشد که هر یک حاوی اطلاعات و با مقاله های مفید برای علاقمندان است.

www.nonahal.com

این سایت دارای بخش های متنوعی است و طبق آماری که در سایت آمده است یکی از سایت های پرطرفدار است. لازم به ذکر است برای دسترسی به اطلاعات مختلف این سایت کودکان ابتدا باید در آن ثبت نام کنند. از قسمت های دیگر این سایت بخش

* زهراء قدماگاهی دانشجوی رشته کتابداری و کارمند مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه

معرفی موتور جستجوی مناسب برای کودکان و نوجوانان*

میکند. ویژگی مثبت سایت این است که بطور هوشمند سایتهاى بازیابی شده را کنترل و آنچه برای کودکان غیر مفید و نا مناسب است حذف می کند این سایت شامل برنامه های تصویری، ویدیوئی، موضوعات مربوط به مدرسه، در زمینه های علوم ریاضی، جغرافیا، زبان، هنر، تاریخ، محیط، رویدادهای جاری، دایره المعارف ها،... و بازیهای خاص کودکان است.

بدون شک کودکان و نوجوانان نیازمند و علاقمند به استفاده از اینترنت اند و دوست دارند از سایتهاى مربوط به خودشان استفاده کنند اما والدین ممکن است با نگرانی خود مانع بر سر راه بچه ها محسوب شوند. و بلاغها و سایتهاى زیادی برای استفاده این گروه سنی وجود دارد اما بهر حال نظارت والدین بر شیوه های استفاده از این سیستم امری ناگزیر است. با معرفی این سایت شما علاوه بر یک سایت تخصصی و ویژه ممکن است با ایده هایی بیشتر در این زمینه آشنا شوید و در برآوردن نیازهای کودکان بیش از بیش برآید.

<http://www.askkids.com/>

این سایت برای بچه های ۶-۱۲ سال طراحی شده است. مطالب بیشتر مربوط به کشورهای آمریکا، ژاپن، اسپانیا، آلمان و انگلستان، فرانسه، ایتالیا، نیوزلند و ... می باشد. این سایت به پیشرفت و بهبود و درک و فهم کودکان، تفکر منقادانه، یادگیری کودکان و پویایی و خلاقیت آنها کمک

* اکرم سلمانی کارشناس مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد

STRESS

...AT WORK

روش های ساده برای مقابله با استرس در محل کار*

- درباره مشکلات خود با سرپرست یا فرد مورد اعتماد صحبت کنید.
- با همکاران خود محترمانه رفتار کنید.
- از سیاست های اداره خود آگاهی داشته باشید.

منابع:

- کتاب مدیریت استرس، نویسنده جراردهارگریور، مترجم مرتضی مقدسی پور
- www.Stress-onxiety-depression
- کتاب رفع استرس در محل کار - نویسنده مرتضی کازری

استرس کاری چیست؟

در تحقیقی که توسط کمپانی بیمه توسط پاول فایرومارین انجام گرفت، مشخص شده است که مشکلات کاری بیش از هر مسأله استرس زای دیگر حتی بیش از مشکلات مالی و خانوادگی در زندگی، با مشکلات مربوط به سلامتی مرتبط است، با اینکه چالش های شغلی مسأله ای کاملاً طبیعی و جزئی از زندگی کاری هستند، استرس در محل کار آنقدرها هم بد نیست. اما، برای بعضی از افراد، کار با استرس هم معنا شده است.

روش های زیر می توانند در حل این مشکل به شما کمک کنند:

- با کسی که امین شما در محل کار و چه در بیرون آن است، در باره آنچه که موجب استرس شما می شود صحبت کنید.
- ساعات مقرر کاری را به کار بپردازید و از استراحت در روزهای تعطیل که حق شماست استفاده کنید.
- با ورزش از خود مراقبت کنید.
- تکنیک های آرامش بخش را به کار بیندید.
- محیط کار خود را راحت و مناسب با نیازهایتان

* مریم مرادی خواه کارشناس مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

جستجو در فهرست مشترک نشریات ادواری لاتین*

صفحه اول سایت انتخاب و وارد صفحه جستجو شوید.

ابتدا گزینه لاتین را در کنار کادر جستجو انتخاب کنید (تا عنوانیل لاتین تایپ شود) و سپس عنوان نشریه یا کلماتی از آن را در کادر جستجو وارد کنید. برای مثال: Nature سپس از میان پایگاههای نام برده شده در بالای کادر جستجو فهرست مشترک را انتخاب و جستجو را انجام دهید.

از میان عنوانین بازیابی شده در صفحه نتایج عنوان Nature مورد نظر را انتخاب کنید. که در این مثال resources می باشد. در صفحه بعد سیاهه دانشگاهها و مراکزی که نشریه فوق را در کتابخانه موجود دارند نمایش داده می شود و در مقابل هر اسم موجودی (Holding) هر کتابخانه ثبت شده است.

دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه ها می توانند با مراجعه به کتابخانه دانشگاه مادر (دانشگاه محل تحصیل یا کار) از طریق نماینده مجری طرح امین در دانشگاه مقاله را از سایر کتابخانه ها در سراسر کشور سفارش نمایند، برای مثال در دانشگاه فردوسی ارائه این خدمات در مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی (بخش سفارشات) انجام می شود.

پایگاه فهرست مشترک یکی از پایگاههای قابل جستجو در سایت پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران است. اطلاعات این پایگاه شامل ۱۸۰۰۰ رکورد است که مجموعه ادواری لاتین ۲۵۶ کتابخانه را تا مقطع زمانی ۱۹۸۶ میلادی، پوشش می دهد. اطلاعات به منظور دستیابی به سه هدف ذیل ایجاد گردیده است:

ایجاد امکان مبادله و فعال نمودن سیستم امانت بین کتابخانه ای و تحويل مدرک،
ممانت از خریدهای تکراری نشریات خارجی
توسط کتابخانه ها،

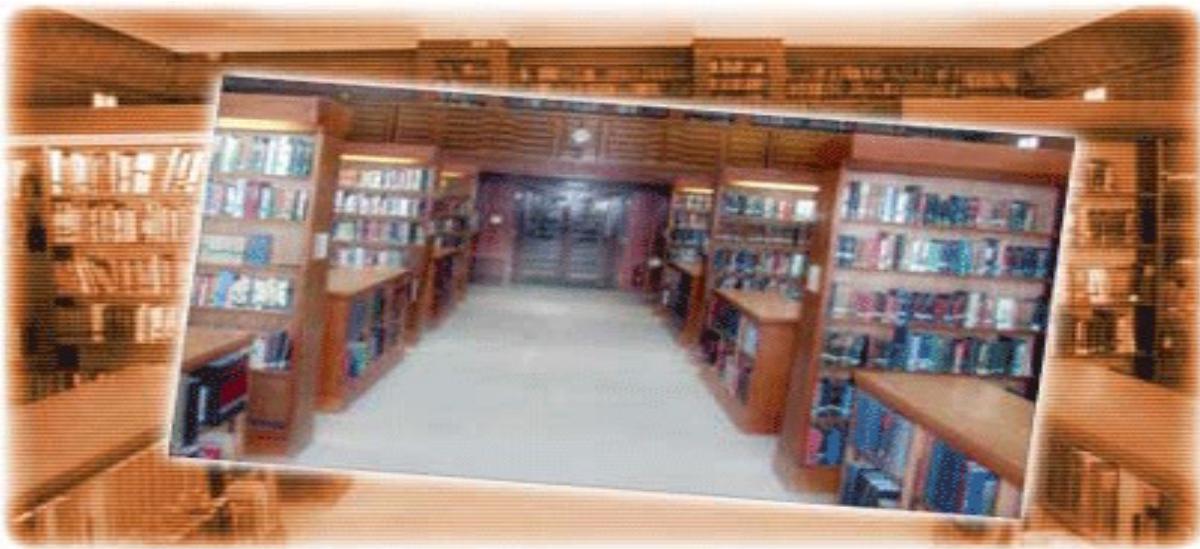
ایجاد سهولت در استفاده پژوهشگران از مجموعه نشریات ادواری لاتین کتابخانه ها.

هدف از نگارش این مطلب آگاهی از نحوه دستیابی به مقالات لاتین موجود در کتابخانه های سراسر کشور می باشد.

به سایت پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران با آدرس <http://www.irandoc.ac.ir> مراجعه و یکی از گزینه های جستجو شامل:

- الف) جستجو در ۶۱۵۰۰ رکورد اطلاعات علمی کشور
- ب) پایگاههای اطلاعاتی
- ج) دستیابی به اطلاعات علمی را از قسمت میانی

تکنولوژی دوست‌ها و کتاب دوست‌ها در کتابخانه‌های مدرسه *

اگر شما پاسخ بله به دو یا بیشتر از سوالات بالا داده‌اید شما ممکن است یک تکنولوژی دوست باشید.

اکنون به این سوالات پاسخ دهید:
آیا شما وقتی کتاب‌های جدیدی می‌گیرید آن‌ها را ورق می‌زنید؟

آیا شما جایگاه خاصی برای Laura Ingalls Wilder در کتابخانه دارید؟

آیا شما هنوز ویرایش ۱۹۸۵ World book را در محلی از کتابخانه نگهداری می‌کنید؟

اگر شما به دو یا بیشتر از این سوالات پاسخ بلی دهید ممکن است یک کتاب دوست باشید. وقتی مسأله به کتابخانه و خدمات اطلاع‌رسانی می‌رسد دو طیف وجود دارد: کسانی که معتقدند تکنولوژی بهتر است و کسانی که به منابع چاپی چسبیده‌اند تا بهای چگونه استفاده کردن از آخرین پایگاه‌های اطلاعات آنلاین را نپردازنند. یادآور می‌شویم وقتی که منابع دیجیتالی مفهوم پیدا می‌کنند از منابع دیجیتالی استفاده کنید و از منابع چاپی استفاده

گاهی به نظر می‌رسد مخالفتهای جاری بین آن‌هایی که عاشق تکنولوژی هستند و آنها که عشقشان مواد چاپی است وجود داشته باشد. کتاب دوست‌ها گریه می‌کنند که «تکنولوژی به بهانه تکنولوژی دیگر بس است.» در حالی که تکنولوژی دوست‌ها با شادی زیادی سرنوشت قریب‌الواقع کتاب چاپی را پیش‌بینی می‌کنند، چه کسی درست می‌گوید؟ همکاری بین کتابدارهای تکنولوژی دوست و همکاران کتاب دوست فقط می‌تواند خدمات کتابخانه را برای همه بهبود بخشد.

آیا شما یک تکنولوژی دوست هستید یا یک کتاب دوست به سوالات زیر پاسخ دهید:

وقتی از شما سوال مرجعی می‌شود که با استفاده از World Almanac به راحتی می‌توان آن را پاسخ داد، آیا بجای آن سراغ کامپیوتر رفته و لغات کلیدی را در آن تایپ می‌کنید؟

آیا شما دقیقاً می‌دانید چند گیگابایت حافظه روی کامپیوترتان دارید؟

آیا شما فکر می‌کنید که هیچ سوالی وجود ندارد که نتوان با استفاده از اینترنت پاسخ داد؟

ترجمه فریبا شگفتۀ کارشناس مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه مرکزی
این مقاله ترجمه مقاله ذیل می‌باشد:

Robin Henry. Can't We all just get along? Technophiles and Bibliophiles in school libraries. Library Media connection, October 2008

کنید وقتی منابع چاپی معنا پیدا می‌کنند.

خواننده‌ها یا یادگیرنده‌ها

اخیراً به نظر می‌رسد موضوعی کتابداران را به دو بخش تقسیم کرده است کسانی که فکر می‌کنند کار ما ارائه کردن خدمات اطلاع‌رسانی است و کسانی که فکر می‌کنند تربیت کتابخوان رسالت مقدس ماست. اگر ما به «قدرت اطلاعات» اعتقاد داشته باشیم، باید به خدمات کتابخانه بصورت مجموعه نگاه کنیم نه اینکه سعی در تفکیک فعالیتها داشته باشیم. قدرت اطلاعات به‌ما می‌گوید که رسالت کتابخانه‌ها «تبديل مراجعان به استفاده کنندگان موثر افکار و اطلاعات می‌باشد.» استفاده افکار و اطلاعات بودن به نظر می‌رسد به خدمات موثر از افکار و اطلاعات بودن می‌تواند از اطلاع‌رسانی اشاره دارد اما چگونه شخص می‌تواند از موافقند که خواندن مهم است. چیزی که نیاز است تعریف مجدد مفهوم خواندن است. خواندن ممکن است فقط دنبال کردن لغات در صفحه نباشد. بعضی می‌گویند که گوش دادن به کتاب به اندازه خواندن لغات در صفحه مهم است. دیگران معتقدند که خواندن آنلاین، روشنی که متن تحلیل می‌شود را تغییر می‌دهد. سواد در واقع ممکن است چیزی بیشتر از تحلیل کردن متن باشد.

به عنوان کتابداران و متخصصان اطلاع‌رسانی باید به روندها و ایده‌های جدید در زمینه خواندن و همچنین بازیابی اطلاعات توجه کنیم. ما باید پیشگام در تکنولوژی‌ها و نظرات جدید باشیم، نه فقط دستمنان را بفساریم و براین واقعیت گریه کنیم که هیچ کس دیگر از کتاب استفاده نمی‌کند. کتاب‌ها هنوز ارزان‌ترین و قابل دسترس‌ترین منابع قابل قبول هستند که داشت آموzan با آنها تحقیق می‌کنند. شما می‌توانید هنوز کتاب را با خود به ساحل ببرید در حالیکه لپ تاپ ممکن است با ماسه و موج خراب شود. رسالت ما به عنوان متخصصان کتابخانه‌ای باید استفاده از مناسبترین منبع برای کمک به مراجعان به منظور موثر بودن نظرات و اطلاعات کاربران باشد نه چیزی که ما دوست داریم بهترین باشد. سوءظن شخصی ما نباید به خدماتمان برای مراجعان راه پیدا کند.

تکنولوژی به عنوان ابزار نه به عنوان پایان

اگر شما در گروه کتاب دوست‌های این طیف قرار دارید در این مورد فکر کنید. بچه‌ها که اکثر مراجعان کتابخانه مدرسه را تشکیل می‌دهند تکنولوژی را دوست دارند. آن‌ها ابزارها را دوست دارند، اسباب بازی‌ها را دوست دارند. چرا این دوست داشتنیها را تحت کنترل در نمی‌آورید تا برای شما کار کنند. من پیشنهاد نمی‌دهم که در کتابخانه بازی ویدیویی کنید. چیزی که من پیشنهاد می‌کنم ساده‌تر و بی‌نهایت موثرتر است. از ابزارهای Web ۲.۰ استفاده کنید تا کتاب‌ها را در دستان دانش آموزان‌تان قرار دهید. ما باید دانش آموzan را آماده کنیم تا یادگیرنده‌های موفقی بشوند با کمک به آنها در جهت مهارت پیدا کردن در خواندن برای کسب اطلاعات خواندن برای کسب لذت و خواندن برای کسب اطلاعات و مهارت متفاوت‌تند. برای اطمینان از اینکه مراجعان، استفاده کنندگان موثر افکار و اطلاعات هستند ما باید به آن‌ها چیزی بیشتر از خواندن داستان ارائه دهیم. همکاری با معلمان برای انجام تحقیق پژوهش‌ها در کتابخانه یکی از بسیاری روش‌هایی است که می‌توانیم به دوستانمان کمک کنیم.

پرکردن نیازهای اطلاعاتی مشتریان

نقطه پایانی خدمات کتابخانه همیشه ارتباط دادن مراجعان با منابعی است که آن‌ها برای رفع نیازهای اطلاعاتی خود در هر شکلی که باشد نیاز دارند. از این که متخصص کتابداری هستید افتخار کنید. اگرچه ما کتاب‌ها را دوست داریم اطلاعات در قالب‌های متفاوتی هستند ما نمی‌توانیم پشت برچسب جماعت کتاب دوست پنهان شویم. از قالبهای جدید نترسید. از قالب‌های جدید استفاده کنید تا به کودکان کمک کنید که یادگیرنده‌های مادام‌العمر شوند.

قالب‌ها ممکن است تغییر کنند و توسعه یابند اما رسالت‌ها یکسان باقی می‌ماند. به مردم کمک کنید تا از افکار و اطلاعات بصورت موثر استفاده کنند. تکنولوژی دوست‌ها و کتاب دوست‌ها متحد شوند. به این ترتیب است که همگی در کنار هم خواهیم بود.

فهرست های پیوسته بصری*

طريق فهرست پیوسته دنبال شود. با دسترسی به گزینه های جستجوی متعدد، دانش آموزان نه تنها می توانند از منابع بیشتر کتابخانه استفاده کنند، بلکه همچنین می توانند از نظر بصری تشخیص دهنده چگونه منابع به یکیگر مرتبط می شود، مفهومی که در فهرستهای پیوسته متین با دشواری میسر می شد.

ویژگی های کاربر پسند

فهرست دیداری فولت به متخصصان کتابخانه امکان می دهد که یا از آیکون های بصری خودشان استفاده کنند یا آیکونهای برای کاربران جهت یافتن اطلاعات مورد نیازشان و درک بهتر چگونگی نمایه شدن منابع در محدوده موضوعی خاص ایجاد کنند. این سیستم همچنین به متخصصان کتابخانه امکان می دهد تا سیاهه های موضوعی از کتابها را ایجاد کرده و آیکون ها را به صفحه جستجو اضافه کنند. برای مثال ممکن است معلمان به عنایین خاصی در سال تحصیلی نیاز داشته باشند. با افزودن موضوع برای شناسایی سیاهه ایجاد شده برای هر عنوان در فهرست پیوسته، دانش آموز می تواند به سرعت سیاهه خاصش را بدون جستجوی جداگانه با عنوان یا حد زدن لغات کلیدی یا تیترهای موضوعی برای مشخص کردن کتاب، بازیابی کند.

فهرست پیوسته بصری، بیشترین جذابیت را برای کتابداران مبتدی به خاطر طرحهای گرافیکی دارد. همچنین سهولت استفاده از آن باعث شده است برای متخصصان کتابخانه و دانش آموزان نیز گزینه مطلوبی باشد. فهرست پیوسته بصری ماندارین به کاربران این قوانین را می دهد که انواع مختلف منابع را از طریق یک رابط مورد استفاده قرار دهن. دانش آموزان می توانند به وب سایت ها، فهرستهای پیوسته دیگر، منابع مرجع و منابع درسی خود نیز دسترسی داشته باشند.

فهرست های تصویری و اندیشه ای فراتر از آن همانطور که متخصصان رسانه و کتابخانه به تطبیق سیستم های فهرست پیوسته برای برآورده کردن نیازها و انتظارات کاربران اقدام می کنند. جدیدترین فهرستهای پیوسته بصری، فرصلهای جدیدی را برای ترکیب منابع چاپی مرکز رسانه کتابخانه و منابع آنلاین در یک بسته بندی جالب ارائه می دهد که به داشتن آموزان امکان می دهد تا مفهوم اصطلاحات مرتبط با موضوع یا لغت کلیدی را بهتر درک کنند. در زمانی که اینترنت باعث شده بسیاری کاربران از منابع کتابخانه و از جمله فهرستهای پیوسته دور شوند به اندازه کافی برای برگرداندن دوباره آنها به محیط کتابخانه ممکن است جذاب باشد.

در حالی که مراکز رسانه ای و کتابخانه ها در شیوه های ارائه خدمات ساده تر با استفاده از ابزارهای مورد نیاز پیشرفت کرده اند، تنها چیزی که در ۲۰ سال گذشته تغییر زیادی نکرده است فهرست های پیوسته یا اپکها می باشد، این فهرست ها در ابتدا تنها همان کارت برگه های سه در پنج اینچی بودند که پیشینه های کتابشناختی را بدون هیچ خلاقلیتی به شکل رایانه ای ارائه می کردند. اگرچه جستجو براساس موضوع، نویسنده، عنوان، واژه های کلیدی یا شماره راهنمای آسانتر از کارت برگه ها بود اما در نهایت، اعجاب تخصصی جستجوی آنلاین و جادوی تحقیق، رووال عادی خود را داشت. در واقع با سهولت دسترسی به اینترنت، جزئیات جالب گرافیکی به فهرست های پیوسته اضافه شد و در کتابخانه ها فقط فهرستهای پیوسته متنی خسته کننده یافت نمی شود.

از نقشه های مفهومی تا فهرست های پیوسته

روند های اخیر در کاربرد نرم افزار نقشه مفهومی بصری مانند (www.Inspiration.com) یا موتورهای جستجو مانند (www.Grokker.com) (http://clusty.Com) یا (www.Kartoo.com) روش شان برای مراکز رسانه ای و فهرست های پیوسته کتابخانه ها از طریق تنوع محصولاتی است که امکان جستجوی بیشتر به دانش آموزان، معلمان و متخصصان محیط کتابخانه را می دهد.

در بین متداول ترین فهرستهای پیوسته بصری که در بسیاری مراکز رسانه ای و کتابخانه ها وجود دارند می توان به Follet یا Athena و فهرست بصری Mandarin اشاره کرد. هریک از این فهرستهای پیوسته به کاربر این انتخاب را می دهد تا از رابط کاربری گرافیکی استفاده کنند. نه تنها فهرستهای پیوسته بصری کاربران را برای دیدن انتخاب هایشان در جستجو یاری می کنند، بلکه همچنین تصاویر جلد کتاب، قطعات منتخبی از اولین بخش ها، کلیپ های ویدئویی فایل های صوتی، عنوان مجله یا آدرس وب سایت را نیز در اختیارشان قرار می دهند.

فهرست همه این موارد را از طریق محصول جستجوی دیداری ارائه می دهد. جستجوی دیداری به معلمان اجازه می دهد تا منابع را که می تواند به فهرست پیوسته توسط کارشناس کتابخانه برای داشن آموزان به منظور دسترسی از طریق جستجوی ساده پیوسته اضافه شود مشخص کند. در جستجوی دیداری، دانش آموزان از طریق فهرست پیوسته با استفاده از آیکون ها، یا برنامه های پردازش لغت شبکه ای یا محلی به پایگاه های اطلاعاتی مانند دایره المعارفها دسترسی پیدا می کنند. ارتباط برقرار کردن با وب سایت ها نیز می تواند از

ترجمه: زهرا فاخر کارشناس مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

- این مقاله ترجمه و تلخیص مقاله زیر می باشد:

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.